

SCOTIÆ III TABVLÆ 3

Abria, ad Mare Deucaledonium modice prona, regio (ut inter Scotos) in primis copiosa maritimis & terrestribus commodis. Est enim & frumentis & pascuis imprimis fœlix, & præterea nemorum umbris, & riviulorum fontiumque amœnitate jucunda. Piscium vero proventu adeo fertilis, ut nulli prope Scotiæ regioni cedat. Nam præter fluvia litum copiam quam tot rivi sufficiunt, Mare longo canali per planum solum intussum penetrat: ibique terræ paulo altiore margine coërcitum se latius diffundit, ac speciem stagni, aut verius lacus præbet, unde *Abriam*, id est, stationem patrio sermone appellant. Idem quoque nomen regioni circū circa vicinæ dant. Ad plagam Septemtrionalem proxima Marriæ est *Buchania*. *Dona* fluvio ab ea divisa. Ea omnium Scotiæ regionum longissime se in Mare Germanicū ex porrigit. Pascuis Oviumque proventu admodum fœlix, cæterisq; commodis ad vitâ necessariis sibi sufficiens. Fluvii ejus cum Salmonibus abundant, *Ratram* amnem tamē id genus Piscis non ingreditur. Est in ejus litore spelunca, cuius natura prætereunda nō videtur. Aqua è naturali fornice guttatum destillans statim in lapidum pyramidas vertitur, ac nisi opera Hominū antrum subinde purgatur, spatum usque ad fornicem brevi compleretur. Ultra Buchaniæ, ad Septemtriones duæ sunt regiunculae. *Boina* & *Ainia*, quæ usque ad Spæam fluvium pertinent, qui separat eas a Moravia. Oritur autem Spæa a dorso Badenachæ, cuius meminimus: & longe ab ejus fonte lacus est, unde erumpit Lutea, ac se in Occiduum Mare devolvit. Ad ostium ejus ferunt opidum nobile fuisse, a fluvio Emmerluteam nuncupatum. Certe sive terræ vicinæ spectes ingenium, sive navigationis & subvectionis maritimæ commoditatem locus est admodum emporio aptus. Prisci quoq; Reges has oportunitates secuti aliquot sæculis ibi habitaverunt in Evonia arce, quam nunc multis falso persuasum est esse *Stephanodunum*. Ejus enim arcis rudera, & vestigium adhuc in Lorna monstratur. Ultra Spæam usq; ad Nessum sequitur Moravia, olim (ut creditur) *Varar* dicta. Inter eos amnes Oceanus Germanicus, velut retro in Occidentem terram agens, sinu vasto ejus laxitatē castigat. Tota quāta est hæc regio frugibus & pascuis fœcunda, amœnitate vero, & fructiferarum arborum proventu totius regni facile prima. Duo memorata digna habet opida, *Elginā* ad Loxiam amnē, qui nomen antiquum adhuc retinet, & *Nessum* ad cognominem fluvium. Nessus a Lacu Nesso longo viginti quatuor millia fluit. Aqua fere semper tepida, nec unquā ita frigida ut cōgelet. Quin & asperrima hieme fragmina glaciei in eum invecta, tempore aquarum brevi solvūtur. Ultra Nessum Lacū Occidentē versus octo millia cōtinentis terræ protenduntur, Tantillū sane est, quod obstat, quominus maria coëant, & quod reliquū est Scotiæ, Insulam reddant. Nam quod spacii ab iis fauibus ad Mare Deucaledoniū interjicitur, fere sinibus maris in terrā irrumpentis est intercīsum. Quod ultra Nessum, & fauces illas angustas est interjectū, in quatuor provincias solet dividi, *Naverniā*, seu ut vulgo *Strathnaverniam*, a fluvio Naverno dictā. Ultra ostium *Nessi*, qua mari Germanico immergitur est *Rossia*, in mare promontoriis altioribus excurrit: quod & nomen ipsum indicat, Ros enim Scottis promontorium significat. Ea tota longior est quā latior. Nā a mari Germanico ad Deucaledoniū porrigitur, qua in Mōtes attollitur aspera, & inculta: qua se in campos explicat, frugum fertilitate nulli prope Scotiæ agro inferior. Valles habet amœnas piscosis amnibus irriguas;

Lacus

Buchania.

Situs.

Soli fertilitas.

Flumina.

Boina & Ainia.

Moravia.

Soli fertilitas.

Oppida.

Rossia.

Situs.